

A door het jaar 4
M. Assumpta
29 januari 2023

Eerste lezing (*Sefanja 2,3.3,12-13*)
Uit de Profeet Sefanja

De profeet Sefanja doet een oproep tot al de mensen in het land, die de Heer trouw zijn gebleven.

Hij zegt: 'Jullie, die zich nederig opstellen, jullie die leven zoals de Heer het wil, blijf hem zoeken.

Ga de weg van de rechtvaardigheid, ga de weg van de bescheidenheid.

Op de dag dat de Heer het volk zal straffen, zullen jullie gespaard blijven.

Binnen jullie muren zal een nederig en bescheiden rest overblijven.

Maar die mensen zullen trouw zijn aan de Heer.

Ze zullen geen onrecht meer doen,

niet meer liegen, niet meer bedriegen

Ze zullen rustig kunnen wonen, zonder dat iemand hun nog kwaad doet.'

Tweede lezing (1 Korintiërs 1, 26-31)

Uit de eerste brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Korinte

Broeders en zusters,

Gods voorkeur gaat naar wat de mensen normaal dwaas vinden, of wat ze als zwakheid bestempelen.

Hij wil er de wijzen en de sterken mee tot nadenken stemmen.

Zo is het toch ook gegaan met jullie, die geroepen werden om in Gods dienst te staan.

Jullie waren niet geleerd, en niet machtig, en niet van hoge afkomst.

Althans niet naar menselijke maatstaven.

Neen, God heeft gekozen voor wie door de wereld niet geacht wordt, wie van kleine komaf is,

en in de maatschappij niets te betekenen heeft.

Hij doet dat opdat niemand zich zou beroemen op zichzelf, in plaats van op God.

Want alles wat we nu zijn, hebben we alleen aan Hem te danken.

Door Jezus Christus bezitten we nu Gods wijsheid.

En alleen dankzij Hem zijn we vrijgesproken van schuld en zijn we gered.

Vandaar dat er geschreven staat: "Als iemand zo graag trots wil zijn, laat hij dan trots zijn op de Heer en niet op zichzelf."

Evangelie (Mt., 5. 1-12)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Matteüs

Toen Jezus zag dat een grote menigte hem volgde, trok hij de bergen in.

Hij ging zitten, en liet zijn leerlingen bij zich komen.

En hij sprak hen toe:

`Gelukkig die arm van geest willen zijn,

want zij zullen tot het Rijk van God behoren.

Gelukkig die verdriet hebben,

want zij zullen getroost worden.

Gelukkig die zich zachtmoedig gedragen,

want zij zullen betekenis hebben bij de mensen.

Gelukkig die hongeren en dorsten naar een rechtvaardige wereld,

want zij zullen ooit verzadigd worden.
Gelukkig die barmhartig zijn,
want zij zullen zelf barmhartigheid ondervinden.
Gelukkig die zuiver van gemoed zijn,
want zij zullen God zien.
Gelukkig die vrede brengen,
want zij zullen genoemd worden: kinderen van de Vader.
Gelukkig als ze jullie vervolgen omdat jullie gerechtigheid nastreven,
want zo een mensen vormen het Rijk van God.
Gelukkig zijn jullie, als ze jullie uitschelden
en jullie van allerlei kwaad betichten omdat jullie mij volgen.
Weest blij en juicht,
want jullie zullen gezegend worden in Gods rijk.

Homilie

Z en B,

Moet de Belgische regering er alles aan doen om het leven van Olivier Vandecasteele te redden, en daarvoor een Iraanse terrorist vrijlaten?

Moeten de Navo-landen er alles aan doen om Oekraïne bij te staan in hun strijd tegen Rusland, ook door het leveren van aanvalswapens?

Moet Staatssecretaris de Moor met absolute prioriteit zorgen dat geen vluchteling of asielzoeker de nacht op straat moet doorbrengen?

Spontaan zullen we antwoorden: 'natuurlijk moeten ze dat.'

Olivier Vandecasteele heeft niets verkeerd gedaan, hij is gewoon gegijzeld door een misdadig regime. Hij mag niet in de steek gelaten worden.

De mensen in Oekraïne lijden verschrikkelijk. We moeten hen helpen om kost wat kost te winnen tegen Rusland.

De vluchtelingen zijn hun land ontvlucht omdat het er onveilig en niet meer leefbaar is. Ze hebben het recht om hier als mens behandeld te worden.

En toch zou niemand van ons graag in de schoenen staan van hen die daarover moeten beslissen.

Want er is telkens een keerzijde aan de medaille, waar wellicht ook rekening moet mee gehouden worden.

Als toegegeven wordt aan de Iraanse chantage om Olivier Vandecasteele vrij te krijgen, kan men er morgen weer een onschuldige iemand gevangen nemen, om onze regering onder druk te zetten.

Als de Navo aanvalswapens bezorgt aan Oekraïne is Poetin in staat dit als een oorlogsdaad te beschouwen, en het conflict te laten escaleren tot een nieuwe wereldoorlog. Met zoveel meer slachtoffers, en mogelijks tot bij ons.

Als België vluchtelingen, die uitgeprocedeerd zijn, en het land moeten verlaten, toch nog onderdak en opvang biedt, zou dat steeds meer vluchtelingen kunnen aanzuigen, meer dan we aankunnen.

En daarom aarzelt men, en is het moeilijk een beslissing te nemen.

Men staat immers voor een belangrijke keuze: kiest men voor het belang van de mens, of van de maatschappij? Voor het individueel belang of het algemeen belang.

Wat moeten we laten primeren?

De grote Indische leider Mahatma Gandhi zou het geweten hebben: de keuze voor de mens moet altijd voorop staan.

Volgens Gandhi – de man van de geweldloosheid – is de maatschappij een geheel van individuen, en het goed van die individuen is het doel van de maatschappij. Daarom mag volgens hem het belang van de mens nooit ondergeschikt worden aan collectieve doelstellingen, ook niet als het gaat om technische vooruitgang, of economische welstand, of het behouden van macht. Nooit kan volgens hem een slecht middel een goed doel dienen.

Mahatma Gandhi was een hindoe. Maar hij verborg het niet dat hij veel van zijn inspiratie haalde hij uit de christelijke boodschap, uit het evangelie. En dan verwees hij vooral naar de Bergrede in de hoofdstukken 5 tot 7 van Matteüs, die hij de grondwet van het christendom noemde. Het is uit deze Bergrede dat we vandaag en de komende zondagen zullen horen voorlezen in het evangelie. Vandaag hoorden we het eerste deel, de acht zaligheden. In deze acht zaligheden, en ook verder in de Bergrede wordt de normale orde radicaal omgekeerd. Niet de slimmen en de gewieksten worden zalig geprezen, maar de armen van geest. Niet de geweldenaars, maar de zachtmoedigen. Niet de fraudeurs, maar de rechtvaardigen. Niet wie op wraak uit is, maar wie barmhartig is. Niet wie oorlogszuchtig is, maar wie vrede nastreeft. En tot driemaal toe wordt gesteld: wie dat doet zal tot het Rijk van God behoren.

En met dat Rijk van God wordt geen plaats bedoeld, ergens in een hoge hemel. Neen het Rijk van God dat onstaat daar waar zachtmoedigheid, rechtvaardigheid, barmhartigheid, vredelievendheid, goedheid geleefd wordt. We benadrukken dat iedere keer wanneer we in het Onze Vader – dat ook uit de Bergrede komt – bidden: Uw *rijk* kome, uw *wil* geschiede. Gods rijk komt, waar Gods wil geschiedt.

Mahatma Gandhi heeft overwogen om christen te worden. Maar hij heeft het uiteindelijk niet gedaan, omdat hij vaststelde dat de christenen hun grondwet niet consequent waarmaakten. Hij stelde vast dat het zogenoemde christelijke westen niet onvoorwaardelijk de kaart van de vrede trok, maar integendeel de bakermat was geworden van geweld, van veroverende en koloniale mogendheden. Hij verweet de christenen dat ze de principes van de Bergrede wel preekten, maar die niet toepasten, wanneer het hen beter uitkwam.

De boodschap, die in de Bergrede klinkt, is inderdaad een radicale boodschap. Maar ze is in staat om onze harde en harteloze wereld radicaal te veranderen, en een nieuwe hemel en een nieuwe aarde te scheppen. Maar dan moeten de christenen, wij dus, inderdaad voor kiezen om ten allen tijde en zonder compromissen te kiezen voor het welzijn van iedere mens.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.

